

ועדת משמעת לפי סעיף 35 לחוק הפסיכולוגים התשל"ז - 1977

ט' סיון תשע"ח
23.5.18

בענין שבין :-

הקובל :- מר יונתן ברג, עו"ד
משרד התובעת הראשית, משרד הבריאות

נגד -

הנקבלת :- אלה שפי
פסיכולוגית רשומה בפנקס הפסיכולוגים
ע"י ב"כ עו"ד שמואל פז
מרח' זהבית 13 יבנה
טל. 08-9438161

החלטה

כתב הקובלנה

1. הנקבלת הינה פסיכולוגית רשומה בפנקס הפסיכולוגים, ואינה בעלת תואר מומחית באחד מענפי המומחיות בפסיכולוגיה.
2. בכתב הקובלנה שהוגש כנגד הנקבלת, ביום 26.8.15, יוחסו לנקבלת העבירות הבאות :-
 - א. התנהגות שאינה הולמת פסיכולוגית רשומה לפי סעיף 33(1) לחוק הפסיכולוגים התשל"ז - 1977 (להלן "החוק").
 - ב. התמידה להפר הוראה של החוק עבירה לפי סעיף 33(4) לחוק.
 - ג. פרסמה ומפרסמת עצמה במספר אתרים ברשת, במשך תקופה ארוכה ועד ליום הגשת הקובלנה כפסיכולוגית מומחית בניגוד לסעיפים 5א (א) - (ד) לחוק.
 - ד. פרסמה ומפרסמת עצמה במספר אתרים ברשת, במשך תקופה ארוכה ועד ליום הגשת הקובלנה כבעלת מומחיות בתחומים שונים הקשורים לפסיכולוגיה, בניגוד לסעיפים 8-10 לחוק ובניגוד לתקנות הפסיכולוגים (אישור תואר מומחה) תשל"ט-1979.
3. בכתב הקובלנה פורטו הפרסומים בהם הופיעה הנקבלת בשמה והציגה עצמה כפסיכולוגית בעלת מומחיות בתחומים שונים, פרסומים אלה צורפו לכתב הקובלנה :-
 - א. במועד שאינו ידוע פרסמה הנקבלת באתר הקהילות והמומחים "abiliko" את שמה והציגה עצמה כפסיכולוגית מומחית.
 - ב. במועד שאינו ידוע פרסמה הנקבלת באתר "אינדקס מקצועות ותחומים" את שמה תחת הכותרת "פסיכולוגית חינוכית" וכן "מומחית לטיפול קוגניטיבי התנהגותי קצר מועד ממוקד תוצאות בבעלי הפרעות קשב וריכוז".
 - ג. במועד שאינו ידוע פרסמה הנקבלת באתר הבית שלה, תחת שמה שהיא "מומחית לטיפול בבעלי הפרעות קשב וריכוז" ובהמשך שהיא "פסיכולוגית חינוכית". בהמשך פרסמה שהיא "מומחית לאימון התנהגותי לילדים, מתבגרים ומבוגרים". בעמוד תחת הכותרת "אודות" חזרה על הפרטים הנ"ל.
 - ד. בתאריך 26.8.15 המשיכה הנקבלת ופרסמה באתר הקהילות והמומחים "abiliko" את שמה והציגה עצמה כפסיכולוגית חינוכית.
 - ה. בתאריך 26.8.15 פרסמה הנקבלת באתר אינדקס עסקים ישראלים בשם "efind" את שמה יחד עם התואר "פסיכולוגית חינוכית".
 - ו. בתאריך 27.8.15 הנקבלת המשיכה לפרסם באתר הבית שלה את עצמה כ"מומחית לאימון התנהגותי לילדים, מתבגרים ומבוגרים. כמו כן תחת הכותרת "אודות" פרסמה הנקבלת שהיא "מומחית לטיפול קוגניטיבי התנהגותי קצר מועד ממוקד תוצאות בבעלי הפרעות קשב וריכוז". בעמוד תחת הכותרת "אימון התנהגותי לבעלי ADHD" פרסמה הנקבלת שהיא "מומחית לטיפול בבעלי הפרעות קשב וריכוז".

- ז. בתאריך 26.8.15 פרסמה הנקבלת מאמר באתר "blogspot" ובצד המאמר הציגה עצמה כפסיכולוגית חינוכית וכן כ"מומחית לאימון התנהגותי לילדים, מתבגרים ומבוגרים.
- ח. בתאריך 10.11.13 בחוות דעת לבית משפט לענייני משפחה הציגה עצמה הנקבלת כפסיכולוגית חינוכית.
4. בישיבת הועדה ביום 22.2.16 הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון הכולל הודאה בעובדות כתב הקובלנה והסכמות לגבי אמצעי המשמעת שינקטו כנגד הנקבלת.
5. לאחר שהוברר כי הנקבלת הבינה את משמעות הסדר הטיעון וכי ועדת המשמעת אינה כפופה להסכמות שיציגו הצדדים בפניה במסגרת הסדר הטיעון אלא ריבונית להחליט על אמצעי המשמעת שינקטו נגדה ככל שהסדר הטיעון לא יניח את דעת חברי הועדה, אישרה את הסדר הטיעון והודתה בעובדות כתב הקובלנה.

החלטת ביניים

6. לאחר שהוברר כי הנקבלת מבינה ומאשרת את פרטי הסדר הטיעון, והודתה בפניו בעובדות כתב הקובלנה, מצאנו את הנקבלת אשמה בעבירות שיוחסו לו בכתב הקובלנה כמפורט לעיל בסעיף 2 להחלטתנו.

טיעוני ב"כ הצדדים לאמצעי המשמעת

טענות הקובל

7. הקובל עמד בטיעונו על חשיבות הודאתה של הנקבלת ונטילת האחריות על הפרסומים המטעים. הודאתה של הנקבלת בצד הסרת כל פרסום מטעה לאחר הגשת הקובלנה, מצביעים לטעמו על כך שהנקבלת הפנימה והכירה בטעותה, וזהו טעם שראוי להתחשב בו בנקיטת אמצעי המשמעת.
8. הקובל הדגיש כי לנקבלת אין עבר משמעותי, וכי לא הוגשו נגדה תלונות נוספות.
9. הקובל הצביע על כך שהנקבלת, לאור גילה, מצויה בשלהי הקריירה המקצועית ואינה עוסקת לפרנסתה כפסיכולוגית אלא מקדישה את זמנה לפעולות התנדבות כפסיכולוגית, ורוצה להמשיך לעבוד כפסיכולוגית במקומות התנדבות שונים.
10. הנקבלת חסכה בזמן שיפוטי יקר, הודתה בעובדות ואף דאגה להסיר את הפרסומים, לרבות פרסומים שנעשו שלא ביוזמתה, באתרים השונים.
11. הקובל הדגיש כי אינו ממעיט מחומרת המעשים, אולם לטעמו, בשל הנסיבות האישיות ונטילת האחריות, לרבות אחריות להסרת הפרסומים, ניתן להסתפק במקרה זה בניזיפה ובהתליית רישיונה של הנקבלת על תנאי למשך שנתיים אם תעבור עבירה מהעבירות בהן הורשעה.
12. באשר לפרסום החלטת הועדה – עו"ד ברג עתר לפרסום החלטתה בצירוף שמה של הנקבלת. עו"ד ברג הצביע בפני הועדה על התיקון לחוק הפסיכולוגים לפיו הכלל הוא כי תפורסם החלטת הועדה ושם הפסיכולוג, אלא אם כן יש טעמים מיוחדים שלא לפרסום. לטענתו – לפרסום ערך חינוכי והרתעתי בנוסף לזכות הציבור לדעת על נקיטת אמצעי משמעת כנגד פסיכולוג אליו הוא פונה.

טענות ב"כ הנקבלת

13. במהלך הדיון הצביעו חברי הועדה בפני הנקבלת על כך שבחיפוש אקראי ב"גוגל" קיימים עדיין אתרים בהם מופיע שמה בצד התואר פסיכולוגית חינוכית וכי ניתן היה לצפות מהנקבלת לבדוק ולהסירם לפני הדיון. בתשובה הבהירה הנקבלת כי הסירה את כל הפרסומים שהופיעו בכתב הקובלנה והתחייבה להסיר באופן מיידי כל פרסום נוסף מיד לאחר סיום הדיון.

14. ב"כ הנקבלת הגיש לועדה מסמך מקיף המהווה סיכום טענותיו בכתב, בצירוף מסמכים המעידים על לימודיה של הנקבלת, תחומי הכשרתה ועיסוקה לאורך שנים בתחום החינוך, ומכתבי הערכה על פועלה המקצועי, כפי שיפורט להלן: -
- א. תואר בוגר במדעי הרוח במגמה ליעוץ חינוכי.
 - ב. תואר מוסמך במדעי הרוח במגמה של פסיכולוגיה חינוכית.
 - ג. תעודת הוראה.
 - ד. נכללת ברשימת המגשרים מטעם הנהלת בתי המשפט.
 - ה. מוכרת כמאמן מומחה מטעם איק"א.
 - ו. מוכרת כמאמנת אישית לבעלי הפרעות קשב ADHD ע"י המרכז לאימון התנהגותי.
 - ז. תעודת הסמכה של בית הספר ללימודי המשך ברפואה בנושא גישות פסיכודינמיות והבנת התפתחותם של מבוגרים.
15. הנקבלת, בעת כתיבת החלטה זו כבת 78 שנים ובמשך שנים רבות, מעל ל-30 שנה וגם לפני קבלת תואר פסיכולוגית, עבדה בתחומי היעוץ והחינוך: -- מנהלת המכוון להכשרת מורים וגננות לא מוסמכים מטעם משרד החינוך, יועצת חינוכית, יועצת במחלקה לחינוך באוניברסיטה, מנחה יועצת בפרויקטים שונים, מרכזת צוותי יועצים חינוכיים, יועצת חינוכית בכירה.
16. הנקבלת עבדה בשירות הפסיכולוגי בעיריית פתח תקווה כשנתיים במסגרת ההתמחות כפסיכולוגית חינוכית. במענה לשאלות חברי הועדה השיבה הנקבלת כי לא סיימה את ההתמחות ולא נגשה לבחינות ההסמכה בשל נסיבות אישיות.
17. לטענת ב"כ הנקבלת - הנקבלת אחראית לפרסומים רק באתר הפרטי שלה ובבלוג שלה, חלק מהפרסומים נעשו שלא ביוזמתה ולא באישורה אלא על ידי אתרים שונים באמצעות איסוף מידע ממקורות שונים.
18. לדבריו, בשל עבודתה בתחומי היעוץ והחינוך וההכרה של משרד החינוך, סברה שהיא רשאית לציין את התמחותה בתחום החינוך. הנקבלת לא ידעה כי אינה רשאית להשתמש בתארים שהוענקו לה על ידי מוסדות מוכרים ורשמיים בצמידות לתוארה כפסיכולוגית. הנקבלת פעלה בתום לב, ללא כוונת זדון, וברגע שהוברר לה כי טעתה, נטלה על עצמה את האחריות לתיקון ולהסרת הפרסומים.
19. לטענתו, לו היתה הנקבלת מסיימת את התמחותה כנדרש היתה מקבלת את ההסמכה כפסיכולוגית חינוכית ללא כל קושי לאור ניסיונה הרב ועל כך יעידו מכתבי הממונים עליה באותה תקופה שהוצגו בפני הועדה.
20. ב"כ הנקבלת עתר לקבלת הסדר הטיעון המוצע. אמצעי המשמעת של התליית רישיון על תנאי יש בו כדי להרתיע ולחייב את הנקבלת לוודא שאין פרסומים נוספים.
21. באשר לפרסום ההחלטה – עו"ד פז ביקש להסתפק בפרסום ההחלטה ללא פרסום שמה של הנקבלת. לדבריו, כל עיסוקה הוא בהתנדבות, היא אינה ממלאת כל תפקיד ציבורי או חינוכי, ואין לה לקוחות פרטיים שעלולים להיפגע. מאידך הפרסום עלול להסב לה עוגמת נפש רבה פגיעה במעמדה אחרי שנים רבות של עשייה ואי נעימות כלפי משפחתה והסובבים אותה.
22. במענה לשאלות הועדה השיבה הנקבלת כי התלונה הוגשה על ידי ב"כ של צד להליך בבית משפט לענייני משפחה, שלא היה מרוצה מחוות הדעת שנתנה. חוות הדעת צורפה לכתב הקובלנה כמפורט בסעיף 3(ח) לעיל. לדבריה, עם הגשת התלונה, הודיעה לבית המשפט על התפטרותה מהתיק וביקשה למנות מומחה אחר תחתיה.
23. במענה לשאלות הועדה הבהירה הנקבלת כי היא עובדת כמתנדבת כבר למעלה מ-17 שנים, עם קבוצות של בנות בסיכון, ועם נשים המצויות בתהליכי גירושין. ההתנדבות היא במסגרת ויצ"ו ובמסגרת אחד מבתי הספר התיכוניים באזור מגוריה. במסגרת קבוצות אלה המטרה היא תמיכה רגשית והעצמה אישית של נערות שחוות קשיים או משברים בחיי המשפחה או על רקע חברתי.

24. הנקבלת סיפרה כי כיום אין לה לקוחות פרטיים והיא מקדישה את זמנה למשפחתה ולעבודתה כמתנדבת בלבד.

דיון והחלטה

25. אם הארכנו בהבאת טיעוני הצדדים היה זה משום ששני הצדדים העלו בפנינו את כל הנימוקים שניתן היה לשקול בעת ההחלטה בעניינה של הנקבלת.

26. הנקבלת, כיום כבת 78 שנים, כשמאחוריה שנים רבות של עשיה בתחום החינוכי, בעיקר כיועצת חינוכית במוסדות חינוך. לא שמענו מהנקבלת או מב"כ על עבודתה כפסיכולוגית בשנים שקדמו להגשת הקובלנה, למעט קבוצות תמיכה לנערות בסיכון ונשים בתהליכי גירושין, עבודה שהיא מבצעת בהתנדבות במשך שנים רבות וראויה לכל שבח והוקרה. לא מצאנו פירוט לעבודתה כפסיכולוגית גם בקורות חייה שצורפו לטיעונים שהגיש בא כוחה בכתב.

27. התקשינו לקבל את טיעוני בא כוח הנקבלת לפיהם לא ידעה כי אינה פסיכולוגית חינוכית, שהרי ידעה היטב שלא סיימה התמחותה ולא ניגשה לבחינות ההסמכה. שוכנענו, שלאור ניסיונה העשיר בתחום היעוץ החינוכי, ראתה עצמה מומחית בתחום החינוך ולכן העזה ונטלה לעצמה תואר לא לה.

28. ראינו בחומרה את העובדה שהגישה לבית המשפט חוות דעת שבה הציגה עצמה כפסיכולוגית חינוכית בפתח לחוות הדעת. אם ביקשנו רמז לכך שידעה שהיא משתמשת בתואר שלא כדין הרי שהוא נמצא בסיפת חוות הדעת, בו חותמת הנקבלת כפסיכולוגית ולא כפסיכולוגית חינוכית.

29. לדבריה, מיד כשהוגשה נגדה התלונה, הודיעה לבית המשפט שהיא חוזרת בה מחוות הדעת, וביקשה להתפטר מהתיק. מעו"ד ברג שמענו כי נושא העסקת פסיכולוגים שאינם מומחים הוסדר מול הנהלת בתי המשפט, וכיום קיימות רשימות מעודכנות של פסיכולוגים מומחים העומדים לרשות בתי המשפט.

30. אף שלנקבלת אין כיום לקוחות פרטיים, דעתנו היא כי פרסום שמה באתר הבית שלה ובבלוג שלה בצרוף התואר פסיכולוגית חינוכית אינו מהעת האחרונה ונועד למטרות עסקיות. גם האתרים בהם פרסם שמה ופרטי "מומחיותה" הינם אתרים מסחריים העוסקים בקידום בעלי מקצוע שפרטיהם מתפרסמים באתר. ומשום כך סברנו שאין מקום להקל ראש בעבירות שיוחסו לנקבלת בכתב הקובלנה. אלא שנחה דעתנו והתרשמנו שכל עיסוקה של הנקבלת כיום הוא בתחום ההתנדבות במסגרות חינוכיות ובמסגרת ויצ"ו. ומקובלים עלינו דבריה שלאור היכרות רבת שנים עם פועלה, מעסיקה במסגרות ההתנדבות אינם מייחסים כל חשיבות לתוארה כפסיכולוגית או פסיכולוגית חינוכית.

31. מכל האמור לעיל עולה כי הסיכוי שהנקבלת תחזור על מעשיה, תציג עצמה באופן כוזב כמומחית בעת מתן חוות דעת, או תפרסם עצמה בתואר לא לה באתרים מסחריים או באתר פרטי, הינו אפסי. עשייתה המקצועית היום היא בהתנדבות בלבד, מפוקחת על ידי מוסדות רשמיים ואין לה לקוחות פרטיים אשר עלולים ללכת שולל על ידי פרסום כוזב.

32. לכן, סברנו כי הצדדים הציגו בפנינו הסדר טיעון מאוזן וראוי. הסדר שיש בו מענה לאינטרס הציבורי הדורש הרתעת הנקבלת – על ידי הטלת אמצעי משמעת של התליית רישיון על תנאי ונזיפה. התרשמנו, כי הנקבלת שזו לה עבירת המשמעת הראשונה בשנותיה הרבות כפסיכולוגית, הפנימה את האיסור שבמעשים. יובהר כי אלמלא גילה של הנקבלת והעובדה שאין לה כיום לקוחות פרטיים היינו מחמירים עם הנקבלת ומטילים עליה תקופת השעיה בפועל.

33. אשר על כן אנו מטילים על הנקבלת אמצעי משמעת של נזיפה בצירוף התליית רישיונה כפסיכולוגית על תנאי אם במשך שנתיים מיום פרסום החלטתנו תחזור ותבצע עבירות משמעת בהן הורשעה בקובלנה זו.

34. באשר לפרסום ההחלטה – ראינו לנכון לקבל את בקשתו של בא כוח הנקבלת ולהימנע מפרסום שמה. מאחורי הנקבלת שנות עשייה רבות בתחום החינוכי, ועומדת לזכותה התנדבותה רבת השנים למען צעירות בסיכון ונשים בעתות משבר. הגם שבפרסום שמה של הנקבלת אין משום "ענישה" אלא הקפדה על עקרון זכות הציבור לדעת, סברנו כי לאור העובדה שהנקבלת אינה עוסקת בפסיכולוגיה לפרנסתה, אין כל חשש להטעיית הציבור המבקש לקבל מידע על הפסיכולוג אליו הוא מתכוון לפנות. יחד עם זאת אנו סבורים שעל הנקבלת לפנות למעסיקיה במסגרות ההתנדבות השונות ולהודיעם כי אינה פסיכולוגית חינוכית.

35. אשר על כן החלטתנו זו תפורסם בעילום שמה של הנקבלת, אשר מופיע רק בכותרת, באתר של משרד הבריאות ובכל כתב עת כפי שיראה הקובל לנכון.

ז.א.א.נ.כ
זמירה גולדנר, עו"ד
מ.ר. 10757

ד"ר גבריאל וייל
פסיכולוג קליני וחינוכי בכיר
חבר ועדה

ד"ר אילה בן פזי
פסיכולוגית קלינית וחינוכית
חברת ועדה

זמירה גולדנר, עו"ד
יו"ר ועדת המשמעת

בשולי החלטתנו :-
הכנת החלטה זו התעכבה עת רבה מידי, עיכוב הרובץ לפתחה של הח"מ בלבד. ועל כך התנצלותי בפני הנקבלת, ב"כ הצדדים וחברי הועדה.

ז.א.א.נ.כ
זמירה גולדנר, עו"ד
מ.ר. 10757